

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหาร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

ครั้งที่ ๕ / ๒๕๖๑

วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑

ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

ผู้มาประชุม

๑. นายอภิรักษ์ พิศุทธิ์อาภรณ์
๒. นายวรา เศลวัตนะกุล
๓. นางเกศรินทร์ ไทยศรีวงศ์
๔. นายกิตติ กิตติเวช
๕. นายภราดร ชัยเจริญ
๖. นางยุพเยาว์ วิศพรธน์
๗. นางประภา วัฒนชีพ
๘. นางอัญชณา แจ่มแสงทอง
๙. นายองอาจ เอี่ยมสำอางค์
๑๐. นางสมจิต ยาใจ
๑๑. นางนภกกร พูลประสาท
๑๒. นางทิพย์วิมล ตั้งชูทวีทรัพย์
๑๓. นายปรีชา รัตน์พรสมปอง
๑๔. น.ส.สุรภา แสนสุข
๑๕. นางผาณิต กิตติศาสตร์
๑๖. นายชาน ประเสริฐกุล
๑๗. นางสาวรัชฎาวัลย์ โพธิ์ขันธุ์
๑๘. นางปรียาภรณ์ พิทักษ์เสมากุล

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี
 นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)
 นวก.สาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านส่งเสริมพัฒนา)
 สสอ.ชลบุรี (รอง นพ.สสจ.ด้านบริหาร)
 หัวหน้ากลุ่มงานทันตสาธารณสุข
 หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาศาสตร์สาธารณสุข
 หัวหน้ากลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ
 หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาคุณภาพและรูปแบบบริการ
 หัวหน้ากลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย
 หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ
 หัวหน้ากลุ่มงานประกันสุขภาพ
 หัวหน้ากลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อสุขภาพจิตและยาเสพติด
 หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข
 ราชการในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป
 ราชการในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล
 (แทน) หัวหน้ากลุ่มงานนิติการ
 (แทน) หัวหน้ากลุ่มงานแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
 หัวหน้างานนโยบายเร่งด่วน (งานเภสัชสาธารณสุข)

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายไพศาล สุยะสา
๔. นายชานนท์ กมลานนท์

ผอ.โรงพยาบาลนายายอาม (รอง นพ.สสจ.ด้านการเงินการคลัง)
 นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายสมหวัง ประกอบผล
๒. นางสมคิด เจริญศิริ
๓. นางสาววรรณ สุขสำราญ
๔. นางสาวอัมพา ไพโรจน์กิจตระกูล

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
 เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน
 เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
 นักวิชาการสาธารณสุข

เริ่มประชุมเวลา

๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

๑.งบลงทุน ปี ๒๕๖๒ ให้มีการวางแผนว่าตามรายการนั้น หน่วยงานระดับใดมีหน้าที่ต้องดำเนินการ กรณีที่ในระดับพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการได้ จังหวัดต้องช่วยดำเนินการในรายการใดบ้าง

๒.รถ X - Ray เคลื่อนที่ ซึ่งอยู่ในแผนกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ ตามแผนปี ๒๕๖๒ ให้หา Spec เตรียมไว้ให้พร้อม

๓.Concept ในการจัดบูธนิทรรศการที่ต้องดำเนินการในภาพของตัวแทนจังหวัดนั้น ขอให้มีการกำหนดทีมงานที่รับผิดชอบร่วมกันไม่ใช่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ที่เสนอเบื้องต้นคือ นายสมหวัง ประกอบผล , นายทวีศักดิ์ สิทธิเวช ,นายสมทรัพย์อุ้นใจ และขอผู้แทนจากกลุ่มงานละ ๑ ท่าน

ส่วนประเด็นที่กำหนดให้จัดบูธถ้าตรงกับกลุ่มงานใด กลุ่มงานนั้นต้องเป็นคนให้ข้อมูล รายละเอียดที่สามารถนำมาเป็นข้อมูลประกอบการจัดบูธ

๔.บอร์ดที่อยู่ในสำนักงาน ที่ขอให้มีการดำเนินการดังนี้

- ด้านหน้าสสจ. บริเวณชั้น ๑ ที่เป็นบอร์ดข้อมูลข่าวสาร ให้สำหรับติดเรื่องของประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง ประกาศรับสมัครหรือประกาศรายชื่อผู้ผ่านการสอบคัดเลือก

- บอร์ดหน้าห้องนพ.สสจ.ยังว่างอยู่ ควรจัดในสิ่งที่ผู้มาติดต่อสสจ.ได้รับทราบข้อมูล รายละเอียดที่น่าสนใจ เช่น ปี ๒๕๖๑ มีเรื่อง ๑๐๐ ปีสาธารณสุขไทย ซึ่งอาจจะแบ่งเป็น section อื่น นำเสนอด้วยก็ได้ เช่น การเชิดชูเกียรติ เป็นต้น

- บอร์ดที่อยู่หน้าห้องประชุม ๓ ควรปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

๕. ผู้รับบริจาคตรงหน้าประชาสัมพันธ์ มีอยู่ ๒ ตู้ ให้มีการตรวจสอบว่าเป็นของหน่วยงานใด มีหนังสือขออนุญาตหรือไม่ และมีการจัดเก็บเงินในตู้อย่างไร

๖. การตรวจสอบภายในหน่วยงาน สสจ. ที่ผ่านมามีดำเนินการแล้ว ๑ กลุ่มงานคือ แพทย์แผนไทย สำหรับกลุ่มงาน อื่นจะมีการดำเนินการต่อไป

ประเด็นนี้กลุ่มงานได้มีการซักถามในรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อที่จะตรวจสอบ ซึ่งได้มีการชี้แจงสรุปเป็นหลักการว่า จะตรวจตามประเด็นความเสี่ยงที่กลุ่มงานได้เขียนไว้ใน ปย.๑ , ๒ ที่ส่งให้กลุ่มงานนิติการ

๗. การบริหารความเสี่ยง เป็นเรื่องของนโยบาย นพ.สสจ.ขอให้ กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์ ดำเนินการ ซึ่งในประเด็นนี้ กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพและรูปแบบบริการ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เดิมเรื่องดังกล่าว ทางกลุ่มงานนิติการ เป็นผู้ไปรับนโยบายมา ในส่วนของจันทบุรีได้มีการจัดประชุมชี้แจง ๗ ชั้นตอน แก่กลุ่มงานและผู้แทนจาก รพ./สสอ.แล้ว แต่ยังไม่มีการดำเนินการในเรื่องของการจัดหาโปรแกรมความเสี่ยง (IOR)

๘.โครงการที่เขียนเสนอเข้ามามักจะใช้คำว่า “บูรณาการ” ซึ่งในรายละเอียดยังไม่ชัดเจนว่า จะบูรณาการกับใคร และใช้วิธีการบูรณาการอย่างไร ขอให้มีการแก้ไขในเรื่องนี้ด้วย

๙.ให้เตรียมรับการตรวจราชการ รอบที่ ๒ โดยขอให้ดำเนินการและจัดส่งรายงานเป็นระยะ

๑) ตอบตามประเด็นข้อเสนอแนะจากการตรวจรอบแรก

๒) รายงานผลการดำเนินงานของปี ๒๕๖๑ ตามประเด็นการตรวจแต่ละคณะ และควรมีการซักซ้อมการนำเสนออย่างน้อย ๒ ครั้ง

๓) จะมี surprise visit เหมือนเดิม

๔) พระปกเกล้าเปิด PCC เพิ่ม (ทำช่างหรือคลองนารายณ์)

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๒ ติดตามและรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมามา
มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑

วาระที่ ๓ เรื่องที่รองนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีแจ้งเพื่อทราบ/พิจารณา
นพ.เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)
- ไม่มี -

นวก.สาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านส่งเสริมพัฒนา)

๑. วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๑ จัดประชุมพิจารณาผลงานวิจัยที่ขอรับงบประมาณสนับสนุน
๒. งบประมาณ ที่จัดสรรให้ในรอบแรก ขอให้ใช้ภายในมีนาคม ๒๕๖๑

มติที่ประชุม รับทราบ

สสอ.ชลบุรี (รอง นพ.สสจ.ด้านบริหาร)

ชี้แจงการปรับปรุงโครงสร้างและภารกิจของกลุ่มงานบริหารทั่วไป

นางสาวสุรภา แสนสุข รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป

๑.งานการเงินและการบัญชี

นางโสภา ตรีนนทวัน หัวหน้างานการเงินและการบัญชี

งานที่ได้รับมอบหมาย

๑.งานการเงินและการบัญชี

๒.งานบริหารงบประมาณ เฝ้าระวังทางการเงินและกำกับการเบิกจ่าย

๓.งานตรวจสอบภายในและควบคุมภายใน

๔.งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

๒.งานพัสดุก่อสร้างและซ่อมบำรุง

นายพงศอิทธิ จันทนะสาโร หัวหน้างานพัสดุก่อสร้างและซ่อมบำรุง

งานที่ได้รับมอบหมาย

๑.งานจัดซื้อจัดจ้าง

๒.งานก่อสร้างและซ่อมบำรุง

๓.งานคุมคลังพัสดุ (การเบิกจ่ายเก็บรักษาตรวจสอบ การโอน การยืม การจำหน่ายที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ ทำบัญชีครุภัณฑ์ บัญชีทะเบียนทรัพย์สิน บัญชีเบิกจ่ายพัสดุดูตรวจสอบรับ-จ่ายพัสดุประจำปี ดำเนินการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ)

๔.งานบันทึกข้อมูลผ่านระบบ GFMS

๕.งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

๓.งานธุรการ

นางอังคณา สารสิทธิ์ หัวหน้างานธุรการ

งานที่ได้รับมอบหมาย

๑.งานสารบรรณ(การผลิตหรือจัดทำเอกสารการส่งการรับ การเก็บรักษา และการยืมและการทำลายเอกสาร

๒.รับ-ส่งข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ (โทรศัพท์ แฟกซ์ อีเมล อินเทอร์เน็ต)

๓.งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

๔.งานสำนักงานเลขานุการ อำนาจการและประชาสัมพันธ์

นางสมคิด เจริญศิริ หัวหน้างานสำนักงานเลขานุการ อำนาจการและประชาสัมพันธ์
งานที่ได้รับมอบหมาย

๑.งานเลขานุการ

๒.งานบริหารยานพาหนะ ควบคุม กำกับ ดูแล สนับสนุนภารกิจของส่วนราชการ

๓.งานด้านความปลอดภัย

๔.งานด้านภูมิทัศน์

๕.งานประชาสัมพันธ์

๖.งานโสตทัศนูปกรณ์

๗.งานปฏิคม

๘.งานรัฐพิธี

๙.งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๔ เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข แจ้งเรื่อง

๔.๑) กรอบตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ปี๒๕๖๑

ตามคำสั่งจังหวัดจันทบุรี ที่ ๘๒๔/๒๕๖๑ เรื่องมอบหมายหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบตัวชี้วัดตาม
มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๑ จำนวน ๕ องค์ประกอบ
๘ ตัวชี้วัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี รับผิดชอบ ๒ ตัวชี้วัด

๑.รายงานข้อมูลอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน ทุก ๖ เดือน

๒.การพัฒนานวัตกรรม “กลยุทธ์ CHAN Conference” เป็นการจัดการประชุมหน่วยงานในสังกัด
ผ่านระบบสื่อสารทางไกลเพื่อลดค่าใช้จ่ายจากการประชุมและลดเวลาเดินทางของบุคลากร รายงาน
ผลครั้งเดียวสิ้นปีงบประมาณ

๔.๒) แนวทางการป้องกันการกระทำที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

เพื่อให้รับทราบรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับ
ซ้อนของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี พ.ศ. ๒๕๖๑

ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน
ผลประโยชน์ทับซ้อน และยึดถือการปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน อย่างเคร่งครัด

มติที่ประชุม รับทราบ

รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล แจ้งเรื่อง

๔.๒) กรอบโครงสร้างสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

กลุ่มงาน	กรอบ(คน)	จำนวนที่ควรมี ๗๐ % ของชั้น	มีจริง	ขาด	เกิน
๑. กลุ่มบริหารงานทั่วไป	๒๙ - ๓๔	๒๔	๒๒	๒	
*** สายสนับสนุนของสายบริหาร***			๑๐		
๒. กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข	๑๕ - ๑๘	๑๓	๑๐	๓	
๓. กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ	๘ - ๑๑	๘	๑๐		๒
๔. กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ	๑๒ - ๑๔	๑๐	๖	๔	
๕. กลุ่มงานนิติกร	๔ - ๕	๔	๓	๑	
๖. กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข	๑๕ - ๑๙	๑๔	๖	๘	
๗. กลุ่มงานประกันสุขภาพ	๗ - ๘	๖	๖		
๘. กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพและรูปแบบบริการ	๑๑ - ๑๓	๙	๑๐		๑
๙. กลุ่มงานทันตสาธารณสุข	๑๐ - ๑๒	๘	๓	๕	
๑๐. กลุ่มงานทรัพยากรบุคคล	๘ - ๑๐	๗	๙		๒
๑๑. กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย	๘ - ๑๐	๗	๔	๓	
๑๒. กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ	๑๓ - ๑๖	๑๑	๖	๕	
๑๓. กลุ่มงานแพทย์แผนไทย	๘ - ๙	๖	๗		๑

มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางในเรื่องของบุคคลากรที่ไปช่วยราชการที่จังหวัดอื่น สรุปสุดท้ายให้กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคลทำหนังสือสอบถามเจ้าตัวว่าจะกลับมาต้นสังกัดหรือไม่ ถ้าเจ้าตัวไม่มาก็ให้คืนตำแหน่ง

มติที่ประชุม รับทราบ

๔.๓) กิจกรรม OD สสจ.จันทบุรี วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๑ มีกิจกรรมสนทนาการทำกลุ่มเข้ารับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน ในช่วงบ่ายจะมีการแข่งขันกีฬา และการจำหน่ายเสื้อผ้าของใช้ที่ซื้อแล้ว

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๖ เรื่องอื่น

หัวหน้ากลุ่มงานทันตสาธารณสุข แจ้งความคืบหน้า เรื่องจักรยานทางไกลเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนฯ The Princess Maha Chakri Sirindhorn's Cup Tour of thailand ๒๐๑๘

มติที่ประชุม รับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๒๐ น.

(ลงชื่อ) นางสาวอัมพา ไพโรจน์กิจตระกูล ผู้จกรายงานการประชุม

(ลงชื่อ) นางยุพเยาว์ วิศพรธน์ ผู้ตรวจรายงานการประชุม

รายงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง
เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดจันทบุรี

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

รายงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง
เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดจันทบุรี

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

คำนำ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี โดยกลุ่มงานนิติการได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนโดยวิเคราะห์การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) เพื่อประกอบการสอดส่องการเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตของหน่วยงานในกำกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีนำไปกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตเพื่อช่วยช่วยลดความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในหน่วยงานในกำกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีได้

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี
๗ มีนาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๓
๑.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๓
บทที่ ๒ แนวคิดการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	
๒.๑ มาตรฐาน Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓: COSO ๒๐๑๓	๕
๒.๒ กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
๒.๓ นิยามเฉพาะในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๗
๒.๔ ขอบเขตและขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๘
บทที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดจันทบุรี	
ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของจังหวัดจันทบุรี	๑๒
บรรณานุกรม	๒๕
ภาคผนวก	
รายงานผลการดำเนินการจัดการเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์ หน่วยงานในกำกับ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี	๒๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

องค์กรความโปร่งใสสากล (Transparency International-TI ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๓) ได้ให้ความหมายของคำว่า “คอร์รัปชัน” (Corruption) ไว้หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาโดยหน้าที่ในการหาประโยชน์ส่วนตัว หรือการทุจริตโดยใช้หรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่ อำนาจและอิทธิพลที่ตนมีอยู่ เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและหรือผู้อื่นโดยองค์กรความโปร่งใสสากลได้ระบุถึงกรณีต่างๆ ที่จะสามารถเกิดขึ้นในการคอร์รัปชัน ดังนี้ คือ ปัญหาการคอร์รัปชัน (Corruption) เป็นปัญหาที่รุนแรงปัญหาหนึ่งของการเมืองการบริหารของไทย และยังคงเป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาช้านานจนถึงปัจจุบัน และนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น คอร์รัปชันหมายถึง ความผิดที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญา อันได้แก่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดที่เกี่ยวกับความยุติธรรม และความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ซึ่งกล่าวง่ายๆ คือการกระทำเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรขอได้ด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เช่น (๑) การเบียดบังทรัพย์สินของทางราชการเป็นของตนหรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต (๒) ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ และ (๓) การบอกว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์แก่เจ้าพนักงาน

ประเภทของคอร์รัปชัน มีอยู่ ๓ ประเภท ได้แก่ (๑) การคอร์รัปชันขนาดเล็กน้อย (petty corruption) คือ การรับเงินที่ไม่ชอบธรรม หรือไม่ถูกต้องของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นจำนวนเงินที่ไม่มากนักเพื่อดำเนินการบางอย่างให้กับผู้ที่ให้เงิน (๒) การคอร์รัปชันขนาดใหญ่ (big corruption) ซึ่งมักเป็นการคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่รับเงินในรูปแบบของสินบนเป็นเงินจำนวนมากและโครงการใหญ่ๆ เช่น บริษัทต่างๆ และ (๓) การให้ของขวัญ (gift) เป็นการคอร์รัปชันอีกประเภทหนึ่งเป็นการให้ตอบแทนในรูปแบบสิ่งของหรือการให้ตอบแทนในรูปแบบอื่นๆ เช่น การเชิญไปรับประทานอาหาร ซึ่งเป็นการพยายามสร้างความสัมพันธ์อันใกล้ชิด

สาเหตุของคอร์รัปชัน ที่สำคัญ ได้แก่

- (๑) คนในสังคมส่วนใหญ่ นับถือความร่ำรวย ย่อมเป็นแรงจูงใจในการแสวงหาเงินทอง
- (๒) ค่านิยมแบบนิยมพวกพ้องและเครือข่าย ความสัมพันธ์ในเชิงผลประโยชน์
- (๓) ระบบอุปถัมภ์หรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์กับลูกน้อง สร้างลูกน้องไว้ช่วยเหลือตน

ในเรื่องต่าง ๆ

- (๔) ระบบการควบคุมและตรวจสอบที่ขาดประสิทธิภาพ
- (๕) สภาพทางการเมืองที่มีการแข่งขันอย่างเข้มข้นเพื่อช่วงชิงตำแหน่งทางการเมืองและผลประโยชน์

รูปแบบของการคอร์รัปชัน

(๑) การทุจริตในการซื้อจัดจ้าง การทุจริตในเรื่องเหล่านี้มีตั้งแต่การเรียกรับเงินสินบน ค่านายหน้าหรือการตอบแทนในรูปแบบต่างๆ ในการอนุมัติคำร้องเพื่อดำเนินกิจการต่างๆ

(๒) การทุจริตโดยการยกยอกทรัพย์สินของทางราชการหรือการทุจริตในการเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงค่าพาหนะ ค่ารักษาพยาบาล และค่าเช่าบ้าน เช่น การใช้พาหนะของราชการ โดยเบิกค่าพาหนะ หรือการเบิกเบี้ยเลี้ยงเกินวันเวลาที่ปฏิบัติงานจริง หรือการเบิกค่าเช่าบ้าน แต่ไม่ได้เช่าบ้านจริง

(๓) การทุจริตโดยการเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นในการแต่งตั้งข้าราชการในการเลื่อนตำแหน่งหรือการโยกย้ายไปในพื้นที่ที่อยากไป โดยการให้ค่าตอบแทนหรือเรียกว่าการซื้อ

(๔) การซื้อขายเสียงและการให้ผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง การทุจริตเช่นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการคอร์รัปชันทางการเมือง เช่น การให้เงินหรือสิ่งของแก่หัวคะแนนเสียง

รูปแบบของการทุจริตคอร์รัปชันรวมทั้งผลประโยชน์ทับซ้อนในปัจจุบัน

การทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยหากดูจากภาพลักษณ์คอร์รัปชัน หรือดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception index) ที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสระหว่างประเทศ (Transparency International) สำรวจจากทัศนคติหรือการมองภาพจากกลุ่มนักธุรกิจและประชาชนทั่วไปเป็นประจำทุกปีก็อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าประเทศตลาดเกิดใหม่เพื่อนบ้านอื่นๆ เช่น สิงคโปร์ ฮองกง เกาหลีใต้ มาเลเซีย อย่างสม่ำเสมอไม่เปลี่ยนแปลงนัก เช่น ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ไทยได้คะแนน ๓.๒ (จากคะแนนเต็ม ๑๐) อยู่ในลำดับที่ ๖๔ จากประเทศทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ประเทศไทยได้คะแนน ๓.๘ อยู่ในลำดับที่ ๖๑ เปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ไทยมีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันค่อนข้างสูงแต่ที่คะแนนและลำดับดีขึ้นเล็กน้อยในช่วงปีพ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๔๘ เพราะดัชนีนี้วัดเรื่องการคอร์รัปชันแบบเก่า เช่น ดัชนีการรับสินบนไม่ได้ครอบคลุมเรื่องปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนที่นักธุรกิจอาจจะไม่ค่อยสนใจ หรือไม่ได้ตระหนักหรือรับรู้มากขึ้น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยทั้งแบบเก่าและแบบใหม่ ส่วนใหญ่เกิดมาจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองที่มีลักษณะผูกขาดอำนาจอยู่ในมือคนกลุ่มน้อยที่มีทั้งทุนความรู้ อำนาจทางการเมือง อำนาจในการครอบงำข้อมูลข่าวสาร ขณะที่ประชาชนส่วนใหญ่ยากจน การศึกษาต่ำการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่ำ อยู่อย่างกระจัดกระจาย มีการรวมตัวกันน้อย รวมทั้งประเทศไทยมีวัฒนธรรมแบบเล่นพรรคเล่นพวก เป็นผู้ชอบอยู่ใต้ความอุปถัมภ์ หวังพึ่งพาคคนที่รวยกว่า หรือมีอำนาจมากกว่าที่เข้ามาช่วยแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นเรื่องๆ ให้กับตนได้มากกว่าที่จะเข้าใจเรื่องสิทธิหน้าที่ของพลเมืองและความเป็นธรรมในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงการแสวงหาผลประโยชน์ของผู้มีอำนาจ หากรู้จักแบ่งให้ผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์ด้วยมักถูกถือว่าเป็นเรื่องปกติ แม้ประเทศไทยจะมีปัญหาชนผู้มีการศึกษาจำนวนหนึ่งที่น่าจะรู้เท่าทันนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ส่วนอื่นได้พอสมควร แต่ส่วนใหญ่พวกเขามักจะมีทำที่แบบมุ่งทำงานเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจส่วนตัวมากกว่าที่จะเป็นพลเมืองดีที่สนใจการเมืองมีบทบาททางการเมือง เช่น การตรวจสอบรัฐบาล คนชั้นกลางไทยที่คิดในเชิงมุ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจส่วนตัว มักจะใช้แนวคิดที่ว่าการเมืองก็มักโกงกันทุกฝ่าย ดังนั้น หากใครโกงแล้วทำงานเก่ง ทำให้เศรษฐกิจโตก็ถือว่าพอรับได้ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างการสำรวจทัศนคติของประชาชนโดยสถาบันพระปกเกล้า (๒๕๔๘) เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ พบว่าคนไทยมีความอดทนต่อการทุจริตคอร์รัปชันเพิ่มมากขึ้นกว่าปี พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครมีประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๓๒.๘ ตอบว่าสามารถทนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาลได้ โดยอ้างว่าเพื่อให้งานลุล่วงต่อไปได้

รูปแบบของการทุจริตคอร์รัปชันรวมทั้งผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศไทย

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติ

หน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผล กระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไปโดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม

อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา **ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย**

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อลดความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนอันอาจเกิดการทุจริตของหน่วยงานในกำกับ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

๑.๒.๒ เพื่อกำหนดมาตรการ กลไก วางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และกลไกการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

๑.๒.๓ เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

๑.๒.๔ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

๑.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๓.๑ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนได้รับการจัดการผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.๓.๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีมีมาตรการ กลไก ระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และกลไกการควบคุมกำกับป้องกันการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างต่อเนื่อง

๑.๓.๓ ความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนต่อหน่วยงานในกำกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี มีเพิ่มมากขึ้น

บทที่ ๒

แนวคิดการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไปโดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพดติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในหน่วยราชการในจังหวัดจันทบุรีได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน การออกแบบ และการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริตตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทราจางานทางการเงิน Internal Control over Financial Report–Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control และครั้งที่ ๓ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control–Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ค.ศ. ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวม

ของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

๒.๑ มาตรฐาน Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓ : COSO ๒๐๑๓

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใดมาตรฐาน Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓ : COSO ๒๐๑๓ เป็นการควบคุมภายในตามแนวทางใหม่ COSO ๒๐๑๓ เน้นคำว่า ประสิทธิภาพ (Effective Internal Control) ทำให้มั่นใจว่าระบบการควบคุมการควบคุมภายในใช้งานอยู่ทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมและแต่ละองค์ประกอบต้องทำงานร่วมกัน บูรณาการตั้งแต่ต้นจนจบ หากมีประเด็นใดที่ยังอ่อนแอ เป็นจุดอ่อน หรือไม่เพียงพอจะต้องรายงานและป้อนกลับถึงผู้ที่เกี่ยวข้องและมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการแก้ไขอย่างทันทั่วทั้งที่ ในกรอบเวลาที่เหมาะสมการเพิ่มเติมหลักการในแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายในของ COSO ๒๐๑๓ ถือว่ามีสำคัญและมีนัยทางด้านของกรอบแนวคิดอย่างมาก หากจะต้องนำเอาไปใช้ในการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของกิจการให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดใหม่นี้มีประเด็นที่กิจการควรสนใจเป็นพิเศษในบางประการและเชื่อมโยงสู่องค์ประกอบอื่น การปรับตัวครั้งใหญ่ของแนวคิดการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ได้ทำให้เกิดกรอบแนวทางตามแนวคิดของ COSO ๒๐๑๓ ที่ปรับปรุงจากแนวคิดพื้นฐานของ COSO ๑๙๙๒ ในสาระสำคัญหลายประการ ประเด็นที่น่าจะอยู่เบื้องหลังการปรับกรอบแนวคิดครั้งใหม่ของ COSO ๒๐๑๓ Internal Control-Integrated Framework น่าจะมาจาก การทบทวนบทบาทของระบบควบคุมภายในที่ใช้กันอยู่ในกิจการทุกกิจการและทุกประเภท อย่างน้อย ๒ ประเด็นได้แก่

ประเด็นที่ ๑ โครงสร้างของการควบคุมภายในที่อยู่ใน COSO ๑๙๙๒ เพียงพอที่จะบรรเทาหรือลดระดับของความเสี่ยงจนทำให้ประกอบการของกิจการบรรลุตามวัตถุประสงค์แล้วหรือไม่

ประเด็นที่ ๒ การเปลี่ยนแปลงของระบบควบคุมภายใน สามารถสะท้อนหรือควรสะท้อนว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจด้วยหรือไม่

สิ่งที่มีความเชื่อของ COSO ๒๐๑๓ Internal Control-Integrated Framework คือ การเปลี่ยนแปลงของระบบควบคุมภายใน ควรจะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของธุรกิจหรือการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือการเปลี่ยนแปลงกระบวนการดำเนินงานจากที่เคยดำเนินการเองไปสู่การว่าจ้างผู้ให้บริการภายนอกดำเนินการแทนซึ่งทำให้ต้องขยายการกำกับควบคุมออกไปสู่บุคลากรของผู้ให้บริการภายนอกด้วยการปรับกรอบแนวทางการควบคุมภายในจาก COSO ๑๙๙๒ สู่ COSO ๒๐๑๓ Internal Control-Integrated Framework จึงน่าจะ

(๑) ทำให้กิจการต่างๆ ได้มีโอกาสทบทวนระดับกลยุทธ์ว่า กิจการควรจะมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในหรือไม่

(๒) ทำให้กิจการมีโอกาสในการบูรณาการและเชื่อมโยงหน้าที่ด้านการค้นหาความเสี่ยงและการกำกับ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance) ให้แทรกไว้ในระหว่างกระบวนการดำเนินธุรกรรมของกิจการให้ ชัดเจนยิ่งขึ้น

(๓) ทำให้กิจการต้องมั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในต้องทำให้ (ก) มีอยู่และ (ข) ปฏิบัติได้จริงในการ ทำหน้าที่กำกับภาระงานต่าง ๆ ภายในกิจการ

Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓ : COSO ๒๐๑๓ ด้านกรอบแนวคิดการ ควบคุมภายในได้สร้างหลักการ ๑๗ ประการ แทรกไว้ในองค์ประกอบ ๕ องค์ประกอบของการควบคุมภายใน ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมี ประสิทธิภาพ

สำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๗ และหลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นหลัก

๒.๒ กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective การแก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดซ้ำอีก

Detective การเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive การป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่น่าไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Work flow ใหม่ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๒.๓ นิยามเฉพาะในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวารณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ เช่น การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการ โดยมีชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงความเสี่ยงการทุจริต หรือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนั้น การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ ความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์

หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

๒.๔ ขอบเขตและขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต วิเคราะห์จากภาระงานด้านภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในกำกับกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

ขั้นเตรียมการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เลือกระบบงาน ที่จะทำการประเมินประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๒. เลือกกระบวนการ จากภาระงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๓. เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงของขั้นตอนย่อยเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

ประเภทของความเสี่ยงและรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต

Known Factor คือ ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว

Unknown Factor คือ ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต จากขั้นตอนที่ ๑ ในช่อง Know Factor และ Unknown Factor มาแยกเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงาน สามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมากที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากขั้นตอนที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑-๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑-๓ เช่นกัน โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

๓.๑.๑ ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น **MUST** หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ **MUST** คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

๓.๑.๒ ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น **SHOULD** หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ **SHOULD** คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

๓.๒.๑ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคราชการ ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๒ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๓ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๔ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็น X ความรุนแรง) มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ จัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี หมายถึง จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ หมายถึง จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน หมายถึง จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็น X ความรุนแรง) มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการ (ดี หรือ พอใช้ หรืออ่อน)

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่อง (๓) หรือ (๕) หรือ (๖) หรือ (๗) หรือ (๘) หรือ (๙) โดยเฉพาะช่องสูง (๙) ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดการรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง โดยให้รายงานสถานะของการเฝ้าระวังการทุจริตตามแผนบริหารความเสี่ยงว่าอยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใดเพื่อพิจารณาหากิจกรรมเพิ่มเติมกรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากขั้นตอนที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ ของแต่ละสถานะ (สี) อย่างไร เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตหรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของขั้นตอนที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งหวังระยะเวลาของการรายงานผล ขึ้นอยู่กับหน่วยงาน เช่น รายงานทุกเดือน ทุกไตรมาส ซึ่งแบบในการรายงานสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของหน่วยงาน

บทที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) และกำหนดภาระงานในการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนใน ๔ กระบวนการตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ดังนี้

Corrective การแก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective การเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive การป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Work flow ใหม่ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

การกำหนดภาระงานในการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของส่วนราชการในจังหวัดจันทบุรีตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ กำหนดขอบเขตความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานในกำกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีนำข้อมูลมาจากรายงานผลการดำเนินการจัดการเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์ หน่วยบริการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี และผลการตรวจสอบภายในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ พบที่มีการร้องเรียนในประเด็นเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนเพียงเรื่องเดียว คือ ร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหักเงินเบี้ยประชุม อสม.ที่ไม่ได้เข้าประชุมไปเก็บเป็นการส่วนตัว ในการนี้ผลการสืบสวนข้อเท็จจริงพบว่าเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมิได้เก็บเงินไปใช้เป็นการส่วนตัว การหักเงินดังกล่าวครั้งละ ๕๐ บาทกรณี อสม.ไม่เข้าร่วมประชุม เป็นการดำเนินการตามมติที่ประชุมและนำเงินไปสมทบกองทุนสวัสดิการ อสม. ซึ่งได้ทำการชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ร้องเรียนแล้ว อย่างไรก็ตามสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีได้มีการเฝ้าระวังเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ได้แก่

๑. การนำทรัพย์สินหรือเบิกของราชการไปใช้ส่วนตัว เช่น วัสดุสำนักงาน การนำรถราชการไปใช้ส่วนตัว การเบิกน้ำมันราชการไปใช้ส่วนตัว

๒. การดำเนินการหรือลัดคิว ให้แก่ เจ้าหน้าที่ ญาติเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน หรือบุคคลที่ตนมีผลประโยชน์

๓. การนำข้อมูลราชการมาใช้หาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือพวกพ้อง ใช้ข้อมูลราชการหรือปิดบังข้อมูลราชการเพื่อหาผลประโยชน์ส่วนตัว เช่น การเก็งกำไรราคาที่ดินซึ่งเป็นบริเวณที่กำหนดที่ตั้งโครงการเพื่อขายที่ดินของตนเองในราคาสูง เป็นต้น

๔. การที่ตนเป็นกรรมการแล้วปฏิบัติหน้าที่ในการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลหนึ่ง เช่น การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะในสินค้าที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้องได้เปรียบหรือชนะในการประมูล

๕. การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว

๖. เจ้าหน้าที่เข้ามาดำเนินธุรกิจ ทำสัญญาเช่าพัสดุ ขยายพัสดุ หรือบริการกับหน่วยงานที่ตนเป็นผู้บริหาร พนักงานนั้นโดยตรง หรือผ่านบุคคลอื่นที่เป็นตัวแทน เช่น โดย ญาติ/ภรรยา(อาจไม่ได้จดทะเบียน) โดยเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากบริษัท ห้างร้านในการยื่นเสนอประกวดราคา

๗. หัวหน้า/จนท. พัสดุ เลือกซื้อร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติ หรือร้านที่ตนเองคุยได้ง่าย

๘. เจ้าหน้าที่รับงานนอกหรือทำธุรกิจเบียดบังเวลาราชการ

๙. เจ้าหน้าที่เข้าร่วมเจรจาไกล่เกลี่ยในฐานะตัวแทนบริษัทห้างร้านกรณีงานมีปัญหา

๑๐. การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมเจ้าหน้าที่จะพิจารณาให้ความช่วยเหลือบุคคลที่เป็นญาติหรือใกล้ชิดสนิทสนมก่อน

๑๑. การออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ์ หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ มีญาติหรือคนรู้จักมายื่นขอใบรับรอง หรือใบอนุญาต นั้นๆ

๑๒. เจ้าหน้าที่รับของขวัญเพื่อช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ

๑๓. การเลือกพื้นที่ในการจัดโครงการ/กิจกรรมที่เจ้าหน้าที่คุ้นเคยเป็นการส่วนตัว

๑๔. การใช้อำนาจในการแต่งตั้ง เลื่อน หรือประเมินตำแหน่งข้าราชการให้แก่บุคคลหรือพวกพ้องของตน

๑๕. การพิจารณาคัดเลือกเพื่อรับรางวัลต่างๆ มีการเลือกบุคคลที่มีความสัมพันธ์หรือได้รับผลประโยชน์จากบุคคลที่เลือก

๑๖. มีการใช้/จัดสรรทรัพยากรมากเกินความจำเป็นในแต่ละภารกิจ เช่น น้ำมันมากเกินความเป็นจริง หรือจำนวนคนที่มีมากเกินความจำเป็น ชื่อของแพงเกินจริง

๑๗. การจัดประชุม จัดงาน สัมมนา ต่างๆ ผู้รับผิดชอบโครงการมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเจ้าของกิจการ หรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานที่

๑๘. เบิกค่าตอบแทนเท็จ หรือเบิกซ้ำซ้อน ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการเบิกค่าตอบแทน

๑๙. การเบิกจ่ายเงินสงเคราะห์เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบจ่ายเงินให้ไม่ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย แต่จัดหาบุคคลที่เป็นญาติหรือคนสนิท ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมารับเงิน

๒๐. การลงเวลาปฏิบัติราชการไม่เป็นความจริง

๒๑. เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

ผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนยังไม่พบการกระทำผิดในประเด็นดังกล่าว มีเพียงข้อมูลการสอบถามจากสำนักงาน ปปท.แจ้งว่ามีผู้ร้องเรียนอดีตข้าราชการระดับเชี่ยวชาญว่านำรถราชการไปใช้ส่วนตัว แต่จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงยังไม่พบว่ามีมุลดังกล่าว และผลการไต่สวนเบื้องต้นสำนักงาน ปปท. ไม่ได้ชี้มูลตามข้อกล่าวหา ส่วนประเด็นอื่นไม่มีข้อมูลการร้องเรียน/ถูกตรวจสอบโดยองค์กรภายนอก/ถูกดำเนินการทางวินัย/ถูกดำเนินคดี ดังนั้นจึงกำหนดความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ๑ ประเด็นคือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในกำกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

ขั้นเตรียมการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในจังหวัดจันทบุรี

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีได้ทำการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในจังหวัดจันทบุรี ด้วยการค้นหาความเสี่ยง (Risk Identification) จากการเฝ้าระวังความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานในกำกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ และคัดเลือกกระบวนการที่จะประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในจังหวัดจันทบุรี จำนวน ๔ กระบวนการ ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและการทุจริตสูง ประกอบด้วย

- (๑) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการใช้รถราชการ
- (๒) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการเบิกค่าตอบแทน
- (๓) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา
- (๔) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดหาพัสดุ

ผลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี สรุปดังนี้

ด้านภารกิจสนับสนุน

- กระบวนการใช้รถราชการ
- กระบวนการเบิกค่าตอบแทน
- กระบวนการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา
- กระบวนการจัดหาพัสดุ

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีทำการระบุความเสี่ยง (Risk Identification) ในขั้นตอนนี้ โดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน มาทำการระบุความเสี่ยงลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor และ Unknown Factor ดังตารางที่

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยงที่เป็น Know Factor และ Unknown Factor

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติ	Known Factor	Unknown Factor
๑	<p>๑ กระบวนการใช้รถราชการ ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๑. ใช้รถราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการพ.ศ. ๒๕๒๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๒. ผู้ใช้รถราชการละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๓. เบิกจ่ายค่าตอบแทนเหมาะสมจ่ายแทนการจัดการรถประจำตำแหน่งสำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่ง</p> <p>๔. ใช้ เก็บรักษา ซ่อมบำรุงรถส่วนกลางและรถรับรอง ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษาการซ่อมบำรุง รถส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ. ๒๕๒๖</p>	<p>เป็นความเสี่ยงทางพฤติกรรมที่รับรู้มาก่อน คาดหมายว่ามีโอกาสที่จะเกิดซ้ำและมีประวัติอยู่แล้ว</p>	
๒	<p>๒ กระบวนการเบิกค่าตอบแทน ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๑. เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการเป็นเท็จ และไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. เบิกค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ค่าตอบแทนโดยไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัวและหรือปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชนเป็นเท็จ และไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. เบิกค่าเบี่ยเลี้ยงหมาจ่ายและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านต่างๆ เป็นเท็จ และไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>เป็นความเสี่ยงทางพฤติกรรมที่รับรู้มาก่อน คาดหมายว่ามีโอกาสที่จะเกิดซ้ำและมีประวัติอยู่แล้ว</p>	

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยงที่เป็น Know Factor และ Unknown Factor (ต่อ)

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติ	Known Factor	Unknown Factor
๓	<p>กระบวนการจัดการโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>- จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา เป็นเท็จ และ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>เป็นความเสี่ยงทาง พฤติกรรมที่รับรู้ ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่ามีโอกาส ที่จะเกิดซ้ำ และมี ประวัติอยู่แล้ว</p>	
๔	<p>กระบวนการจัดหาพัสดุ ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๑. การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง ๓. แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ เป็นความเสี่ยงทางพฤติกรรมที่รับรู้ว่าจะเกิด มาก่อน คาดหมายว่ามีโอกาสที่จะเกิดซ้ำ มีประวัติ อยู่แล้ว</p>	<p>เป็นความเสี่ยงทาง พฤติกรรมที่รับรู้ ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่ามีโอกาส ที่จะเกิดซ้ำ และมี ประวัติอยู่แล้ว</p>	

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Risk Identification)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีทำการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Risk Identification) โดยนำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากตารางที่ ๑ ในช่อง Know Factor มาแยกตามรายสีไฟจราจร เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ผลการวิเคราะห์พบว่าทุกกระบวนการมีสถานะความเสี่ยงสีแดง

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีได้กำหนดระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk level matrix) โดยนำขั้นตอนที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงมาก (สีแดง) จากขั้นตอนที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk level matrix) ได้จาก

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
มีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

๓.๑.๑ ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น **MUST** หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

๓.๑.๒ ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น **SHOULD** หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

๓.๒.๑ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stake holders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิชาเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๒ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๓ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๔ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๒ ระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk level matrix)

ที่	ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม = จำเป็น X รุนแรง
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๑	<p>๑ กระบวนการใช้รถราชการ</p> <p>ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๑. ใช้รถราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๒. ผู้ใช้รถราชการละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๓. เบิกจ่ายค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดการรถประจำตำแหน่งสำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่ง</p> <p>๔. ใช้ เก็บรักษา ซ่อมบำรุงรถส่วนกลางและรถรับรอง ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ</p>		๓			๓		๙

ตารางที่ ๒ ระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk level matrix) (ต่อ)

ที่	ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม = จำเป็น X รุนแรง
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๒	<p>๒ กระบวนการงานการเบิกค่าตอบแทน</p> <p>ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๑. เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. เบิกค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ค่าตอบแทนโดยไม่ทาเวชปฏิบัติส่วนตัวและหรือปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชนเป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. เบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเหมาจ่ายและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านต่างๆ เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>			๓			๓	๙
๓	<p>กระบวนการงานการจัดทำโครงการ</p> <p>ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา</p> <p>ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>- จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงานประชุม และสัมมนา เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>			๓			๓	๙
๔	<p>กระบวนการงานการจัดหาพัสดุ</p> <p>ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๑. การจัดหาพัสดุไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง</p> <p>๓. แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่เป็นความเสี่ยงทางพฤติกรรมที่รับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่ามีโอกาสที่จะเกิดซ้ำ มีประวัติอยู่แล้ว</p>			๓			๓	๙

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีนำค่าความเสี่ยงรวมจากตารางที่ ๒ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ ได้แก่ คุณภาพการจัดการ สอดส่อง และเฝ้าระวังในงานปกติ กำหนดเกณฑ์คุณภาพการจัดการแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี หมายถึง จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ หมายถึง จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน หมายถึง จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ผลการประเมินการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน กระบวนการที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนทั้ง ๔ กระบวนการมีคุณภาพการจัดการอยู่ในเกณฑ์ระดับ พอใช้ และการประเมินการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนมีค่าความเสี่ยงระดับสูง (๙)

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี คัดเลือกกระบวนการความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีค่าความเสี่ยงระดับสูง (๙) จากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment) ตารางที่ ๒ ในช่องค่าความเสี่ยงระดับสูง (๙) มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ดังนี้

ตารางที่ ๓ แผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

แผนบริหารความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่รัฐ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
กระบวนการการใช้รถราชการ	มาตรการการใช้รถราชการ นโยบายหลัก : มุ่งเน้นการสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริตไม่ให้เกิดการ แสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันสมควรได้โดยชอบตามกฎหมาย แนวทางปฏิบัติ ๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติตาม (๑.๑) ระเบียบส นกนายกรัฐมนตรีกว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไข เพิ่มเติมโดยระเบียบส นกนายกรัฐมนตรีกว่าด้วยรถราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๘ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ และ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕

ตารางที่ ๓ แผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (ต่อ)

แผนบริหารความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่รัฐ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
กระบวนการใช้รถราชการ	<p>(๑.๒) มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่งสำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่ง</p> <p>(๑.๓) หลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมบำรุงรถส่วนกลาง และรถรับรอง พ.ศ. ๒๕๒๖</p> <p>(๑.๔) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒) กำหนดแนวปฏิบัติในการใช้รถราชการของหน่วยงานในการบริหารและควบคุมการใช้รถราชการให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า ลดโอกาสไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันสมควรได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๓) กำหนดมาตรการประหยัดงบประมาณรายจ่าย</p> <p>๔) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง</p> <p>๕) พัฒนาความรู้เรื่องรถราชการ และแนวปฏิบัติในการใช้รถราชการให้กับเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับ</p> <p>๖) หากพบว่ามีกรณีกระทำผิด จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเอียด และอาญาอย่างเคร่งครัด</p>
กระบวนการเบิกค่าตอบแทน	<p>มาตรการการเบิกค่าตอบแทน</p> <p>นโยบายหลัก</p> <p>๑) มุ่งเน้นการปลูกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนของตัวเองและผู้อื่น ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันสมควรได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๒) ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม ในความรับผิดชอบต่อหน้าที่</p> <p>แนวทางปฏิบัติ</p> <p>๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม</p> <p>(๑.๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>(๑.๒) ข้อบังคับกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๔</p>

ตารางที่ ๓ แผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (ต่อ)

แผนบริหารความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่รัฐ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
กระบวนการเบิก ค่าตอบแทน	<p>(๑.๒) ข้อบังคับกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๔</p> <p>(๑.๓) หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการจ่ายเงินค่าตอบแทนแบบท้ายข้อบังคับกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๔ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ และ ฉบับที่ ๘ (แก้ไขเพิ่มเติม) (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๖ และฉบับที่ ๙ (แก้ไขเพิ่มเติม)</p> <p>(๑.๔) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒) ปลุกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวของตนเองและผู้อื่น ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันสมควรได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๓) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง</p> <p>๔) กำหนดมาตรการประหยังบประมาณรายจ่าย</p> <p>๕) หากพบว่ามีกรกระทำผิด จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเอียด และอาญาอย่างเคร่งครัด</p>
กระบวนการจัดทำ โครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา	<p>มาตรการการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา</p> <p>นโยบายหลัก : มุ่งเน้นการปลุกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวของตนเองและผู้อื่น ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันสมควรได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>แนวทางปฏิบัติ</p> <p>๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม</p> <p>(๑.๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๑.๒) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔</p> <p>(๑.๓) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๑</p>

ตารางที่ ๓ แผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (ต่อ)

แผนบริหารความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่รัฐ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
<p>กระบวนการงานการจัดทำ โครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา</p>	<p>(๑.๔) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๘</p> <p>(๑.๕) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>(๑.๖) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒) ปลุกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวของตนเอง และผู้อื่น ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิ ควรได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๓) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายในและ การบริหารความเสี่ยง</p> <p>๔) กำหนดมาตรการประหยังบประมาณรายจ่าย</p> <p>๕) หากพบว่ามีกรกระทำผิด จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเอียด และอาญา อย่างเคร่งครัด</p>
<p>กระบวนการงานการจัดหาพัสดุ</p>	<p>มาตรการการจัดหาพัสดุ</p> <p>นโยบายหลัก</p> <p>๑) มุ่งเน้นการปลุกฝัง สร้างวัฒนธรรมสุจริต ไม่ให้เกิดการแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๒) มุ่งเน้นการจัดหาพัสดุภาครัฐโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือโดยวิธี อื่นใดให้สอดคล้องกับประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติและมติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงดำเนินการตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน</p> <p>แนวทางปฏิบัติ</p> <p>๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม</p> <p>(๑.๑) พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>(๑.๒) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>(๑.๓) มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๑.๔) หนังสือเวียนของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ</p> <p>(๑.๕) ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและ เวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวง สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗</p>

ตารางที่ ๓ แผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (ต่อ)

แผนบริหารความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่รัฐ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
กระบวนการจัดการพัสดุ	<ul style="list-style-type: none">- ประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยแนวทางการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยาโดยคณะกรรมการหรือคณะกรรมการร่วมหรือคณะทำงานย่อย พ.ศ. ๒๕๕๗- ประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยแนวทางในการจัดทำแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยา พ.ศ. ๒๕๕๗(๑.๖) ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยแนวทางปฏิบัติงานเพื่อตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๐(๑.๗) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง๒) เจ้าหน้าที่รัฐต้องไม่ดำเนินการจัดหาพัสดุด้วยวิธีแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และจัดหาพัสดุโดยไม่มีพัสดุจริง๓) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง๔) พัฒนาความรู้เรื่องการจัดหาพัสดุภาครัฐ๕) หากพบว่ามีกรกระทำผิด จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเอียด และอาญาอย่างเคร่งครัด

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนโดยการแยกสถานะการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยจำแนกสถานะความเสี่ยงออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง เพื่อติดตามเฝ้าระวัง และประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี จากผลการวิเคราะห์พบว่าทั้ง ๔ กระบวนการมีสถานะความเสี่ยงเป็นสีแดง

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีนำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากขั้นตอนที่ ๖ ที่จำแนกสถานะความเสี่ยงออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของจังหวัดจันทบุรีที่วิเคราะห์ได้นั้นมีสถานะความเสี่ยงเป็นสีแดง ซึ่งหมายถึง เกินกว่าการยอมรับ และต้องกำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมในระบบบริหารความเสี่ยง ในขั้นตอนที่ ๗ นี้ สถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจ

เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จังหวัดจันทบุรีจึงเห็นควรนำมาตรการการป้องกัน ๔ กระบวนงาน คือ กระบวนงานการใช้รธนการ กระบวนงานการเบิกค่าตอบแทน กระบวนงานการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา และกระบวนงานการจัดหาพัสดุ มาแก้ไขปัญหาโดยการกำหนดมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

จังหวัดจันทบุรีจัดทำรายงานสรุปผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของจังหวัดจันทบุรีที่มีสถานะความเสี่ยงเป็นสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ และต้องกำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมในระบบบริหารความเสี่ยง) เพื่อควบคุมกำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของจังหวัดจันทบุรี

บรรณานุกรม

สำนักงาน ป.ป.ท..คู่มือประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS.
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน. มกราคม ๒๕๖๑.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. ๒๕๕๙. รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์
ในระบบราชการไทยให้เป็นรูปธรรม. สำนักกรรมวิธีการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ.

ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. ๒๕๖๐ ผลการสำรวจดัชนีสถานการณ์
คอร์รัปชันไทย (Corruption Situation Index : CSI). ธันวาคม ๒๕๖๐.

ภาคผนวก

รายงานผลการดำเนินงานโครงการจัดตั้งโรงเรียนรื่องทุกข์ หน่วยงานบริการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

กลุ่มงานนิติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี (ตุลาคม ๒๕๖๐ - มีนาคม ๒๕๖๑)

ลำดับ	วันที่	หน่วยบริการ	ผู้ลงเรียน	ประเภท	รายการ	การดำเนินการ
๑	๕ ธ.ค. ๖๐	โรงพยาบาลพระปกเกล้า	ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดจันทบุรี	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย	โรงเรียนโรงพยาบาลและแพทย์ผู้ผ่าตัดร่วมกับรับผิดชอบค่าใช้จ่าย จากเหตุการณ์ที่ตนได้ผ่าตัดคลอดบุตรคนที่ ๒ พร้อมทำหมันแล้ว แต่หลังจากคลอดไปได้ ๖ เดือน ตนตั้งครรภ์ปุ๊บคนที่ ๓ ทั้งที่ทำหมันแล้ว ตนจึงไม่กล้าแจ้งเงินในการรับผิดชอบและ ไม่ต้องการเอาบุตรออกจึงอยากขอให้โรงพยาบาลหรือนายแพทย์รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งก่อนและหลังคลอดเพื่อช่วยเหลือด้วย	โรงพยาบาลได้เชิญผู้ร้องและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงว่าการทำหมันนั้นต้องลงนามยินยอมและทราบดีแล้วว่าการผ่าตัดทำหมันยังมีโอกาสตั้งครรภ์ได้ร้อยละ ๐.๕ แต่ทั้งนี้โรงพยาบาลพร้อมอนุเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการคลอดครรภ์ที่ ๓ ค่ารักษาพยาบาลให้กับผู้ร้อง ตลอดจนทำสัญญาประกันประนอมยอมความ
๒	๓ ม.ค. ๖๑	โรงพยาบาลสอยดาว	ด้วยตนเอง	พฤติกรรม / เจ้าหน้าที่	โรงเรียนพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ ร้องเรียนแจ้งแผนกที่มีอาการเป็นลมว่าตนได้ส่งแผนกที่มีอาการเป็นลมไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลสอยดาว ตนที่อยู่ในอาการมีเมมา ได้เกิดมีปากเสียงและทะเลาะวิวาทกับเจ้าหน้าที่ชาย ประมาณ ๕ - ๖ คน จนได้รับบาดเจ็บหลายจุดทั่วร่างกายและแจ้งความไว้กับ สภ.สอยดาว	- อยู่ในขั้นตอนสืบหาข้อเท็จจริงเพื่อสรุปเรื่องร้องเรียน

รายงานผลการดำเนินการจัดการร้องเรียนร้องทุกข์ หน่วยบริการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

กลุ่มงานนิติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี (ตุลาคม ๒๕๖๐ - มีนาคม ๒๕๖๑)

ลำดับ	วันที่	หน่วยบริการ	ผู้ร้องเรียน	ประเภท	รายการ	การดำเนินการ
๓	๑๙ ม.ค. ๖๑	โรงพยาบาล สอยดาว	ศูนย์รับ แจ้งความ ร้องทุกข์ ๑๑๑๑ (บัตรสมเพท)	พฤติกรรม บริการ เจ้าหน้าที่	ร้องเรียนพฤติกรรมบริการของเจ้าหน้าที่ ตนผู้สืตว่าไม่ทราบชนิดกิตที่บริเวณหน้าซ้าย จึงได้ไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลสอยดาว แต่เจ้าหน้าที่ละเลยให้ตนรอนานจนเกรงว่า อาจจะทำใ้ตนได้รับอันตรายมากกว่าเดิม	โรงพยาบาลแจ้งว่าผู้ป่วยมาด้วยอาการบาดเจ็บ เล็กน้อย สามารถรอการตรวจได้ ๓๐ - ๖๐ นาที เพราะในระหว่างนั้นมีคนไข้ฉุกเฉินอยู่ ๑๐ ราย แต่ญาติเกรงว่าจะได้รับบาดเจ็บเพิ่ม สรุประยะเวลาหลังจากการรักษาก็ใช้เวลาไป ทั้งสิ้น ๑๘ นาที ตามมาตรฐานการรักษาทั่วไป
๔	๒๐ ม.ค. ๖๑	โรงพยาบาล มะขาม	ผ่านเว็บไซต์ ร้องเรียน สำนักงาน สาธารณสุข จังหวัดจันทบุรี	เจ้าหน้าที่/ ระบบบริการ	ร้องเรียนพฤติกรรมบริการของเจ้าหน้าที่ ที่ขาดความเข้าใจใส่ เรียกข้ามคิว ไม่ใส่ใจการให้บริการ และนั่งเล่นโทรศัพท์ ขณะปฏิบัติงาน	โรงพยาบาลแจ้งว่าผู้ป่วยมาด้วยอาการบาดเจ็บ เล็กน้อย ไม่มีอาการเจ็บปวด แต่ไม่เต็มใจกลับมาใส่กล้องเรียกคิว เจ้าหน้าที่ คนที่ ๒ เติมน้ำมาจึงเรียกคิวอยู่ในกล้อง ทำให้ ข้ามคิวของผู้ป่วยไป ทำให้ผู้ป่วยไม่พอใจ และเดินกลับไปทำที่เจ้าหน้าที่ ที่นั่งพักจากากรไม่สับายอยู่ด้านหลัง ทำให้ผู้ป่วยเข้าใจผิดว่ากำลังนั่งเล่นโทรศัพท์

รายงานผลการดำเนินการจัดเครื่องเรียนร้องทุกข์ หน่วยบริการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี
 กลุ่มงานนิติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี (ตุลาคม ๒๕๖๐ - มีนาคม ๒๕๖๑)

ลำดับ	วันที่	หน่วยบริการ	ผู้ร้องเรียน	ประเภท	รายการ	การดำเนินการ
๕	๑ ก.พ. ๖๑	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคนรูด	ทางโทรศัพท์	เจ้าหน้าที่	ร้องเรียนพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ ๑. ให้ อสม. ในพื้นที่ไปปฏิบัติงานนอกเขตที่รับผิดชอบโดยไม่มีเหตุผลสมควร ๒. จำนวนเงินที่ได้รับมาจากกาการชกการประชุมของ อสม. ครึ่งละ ๕๐ บาท เจ้าหน้าที่ให้นำเงินไปจัดสรรหรือไปดำเนินการอย่างเระ	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคนรูด ชี้แจง ๑. การไปร่วมขายของที่วัดเขาบรรจย ชมรมผู้สูงอายุ ต.เกวียนหัก ได้ประชุมกันแล้วว่าจะจัดคนไปขาย มีมติและไม่มีผู้คัดค้าน แต่เมื่อมีข้อร้องเรียนจึงยุติและยกเลิกกิจกรรมไป ๒. การหักเงินมีมติประชุมเมื่อ ๑๕ มิ.ย.๒๕๖๐ ๒. การหักเงินเป็นเงินสวัสดิการของชมรม อสม. ว่านำไปเงินเป็นเงินสวัสดิการของชมรม อสม. และฝากสมุดธนาคารไว้ที่ รพ.สต. ไม่เก็บส่วนตัว - ยุติเรื่อง
๖	๙ ก.พ. ๖๑	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งบอน	บัตรสนเท่ห์	เจ้าหน้าที่	ร้องเรียนการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ที่ใช้วาจาไม่เหมาะสม และแสดงพฤติกรรมไม่สุภาพต่อผู้มาใช้บริการ	- ยุติเรื่อง
๗	๑๓ มี.ค. ๖๑	โรงพยาบาลแก่งหางแมว	ทางโทรศัพท์	เจ้าหน้าที่	ร้องเรียน นายแดง มีพร้อม พนักงานทั่วไปฝ่ายการโรงพยาบาลแก่งหางแมว คุ้มเงิน นางสาววิพรวดี เบี้ยยืมค่า และไม่ให้คืน	- รอการชี้แจงข้อเท็จจริง

ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริต และแก้ไขการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ
ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย ในการบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Based) ดังต่อไปนี้

๑. มาตรการการใช้ธรรมาภิบาล
๒. มาตรการการเบิกค่าตอบแทน
๓. มาตรการการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา
๔. มาตรการการจัดหาพัสดุ

โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Based) ด้านการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงขอประกาศมาตรการป้องกันการทุจริต และแก้ไขการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อเป็นการสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมในการร่วมต่อต้านการทุจริต เป็นพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต สำเร็จเป็นรูปธรรม สามารถควบคุมกำกับ ติดตามประเมินผลได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วยมาตรการสำคัญ ๔ มาตรการ ดังนี้

นโยบายหลัก

๑. มุ่งเน้นการสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริตไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย
๒. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรมในความรับผิดชอบต่อหน้าที่

๑. ตัวชี้วัดที่ ๑.๒.๑ ความสำเร็จของการดำเนินการมาตรการป้องกันการทุจริต และแก้ไขการกระทำผิดวินัย
ของเจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๒. หน่วยวัด : ระดับ

๓. น้ำหนัก : ร้อยละ ๒๐

๔. คำอธิบาย :

“มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขการกระทำผิดวินัย” หมายถึง มาตรการเร่งด่วนเชิงรุกใน
การป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่
รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย ในการบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
เป็นพิเศษ (Agenda Based) ประกอบด้วยมาตรการสำคัญ ๔ มาตรการ คือ (๑) มาตรการการใช้ธรรมาภิบาล
(๒) มาตรการการเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่
ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ค่าตอบแทนโดยไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัวและหรือ
ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชน ค่าเบี้ยเลี้ยงเหมาจ่ายและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงาน
ด้านการสาธารณสุข (พ.ต.ส.) (๓) มาตรการการจัดทำโครงการและการฝึกอบรมตามกฎหมายกำหนด และ
(๔) มาตรการการจัดหาพัสดุตามกฎหมายกำหนด

“เจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข” หมายถึง บุคลากรทุกประเภทและ
ทุกระดับในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

“หน่วยงาน” หมายถึง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (ครอบคลุมถึงโรงพยาบาลชุมชน/สสอ./รพ.สต./
สอ.เฉลิมพระเกียรติ) โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และส่วนราชการ/หน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง
ระดับกองหรือเทียบเท่า ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

“ผู้บริหาร” หมายถึง หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

“การกระทำผิดวินัย” หมายถึง การกระทำผิดวินัยที่เกี่ยวกับมาตรการสำคัญ ๔ มาตรการตาม
ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องมาตรการป้องกันการทุจริต และการแก้ไขการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐในสังกัด
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

“การใช้ธรรมาภิบาล” หมายถึง การใช้ธรรมาภิบาลตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบาย
ที่ทางราชการกำหนด

“ค่าตอบแทน” หมายถึง ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ
ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ค่าตอบแทนโดยไม่ทำ
เวชปฏิบัติส่วนตัวและหรือปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชน ค่าเบี้ยเลี้ยงเหมาจ่าย และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง
ที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านการสาธารณสุข (พ.ต.ส.)

“ค่าใช้จ่ายในการประชุม/อบรม/สัมมนา” หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการ
ประชุมระหว่างประเทศตามกฎหมายกำหนด เบิก-จ่ายตรงกับข้อเท็จจริง ห้ามเบิกเงินกินสินหรือเบิกโดย
ไม่มีสิทธิ เบิกโดยที่ไม่มีการจัดกิจกรรมบางรายการหรือทั้งหมดของการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุม
ระหว่างประเทศ